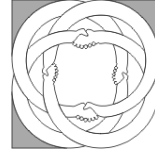

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
ЗГ-243/14
30.09.2014.год.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

На основу члана 22. став 1. Одлуке о заштитнику грађана ("Сл.лист града Ниша", бр. 02/2011), поступајући по притужбама већег броја грађана, које се односе на рад Управе за имовину и инспекцијске послове у предметима уклањања бесправно изграђених објеката, заштитник грађана је

У т в р д и о

Управа за имовину и инспекцијске послове је, поступајући супротно начелима заштите права грађана и заштите јавног интереса, ефикасности и економичности поступка, проузроковала повреду права великог броја грађана, тиме што у оквиру вршења надлежности вођења управног поступка, доношења и извршавања решења о рушењу, одн. у оквиру вршења поверених послова Републике у делу уклањања бесправно изграђених објеката, није предузела све неопходне и предвиђене важећим прописима мере, у циљу спровођења извршних решења о рушењу.

Управа за имовину и инспекцијске послове је повредила право грађана на мирно уживање имовине непоступањем по сопственим извршним решењима, за чије спровођење према важећим прописима о легализацији објеката, није било формално-правних и фактичких сметњи. На тај начин обесмишљена је сврха вођења управних поступака који претходе доношењу решења о уклањању бесправно изграђених објеката и тиме је створено стање правне несигурности код грађана по чијим пријавама су покренути поступци.

На основу утврђених неправилности у раду, заштитник грађана упућује Управи за имовину и инспекцијске послове, следећу:

П Р Е П О Р У К У

Потребно је да Управа за имовину и инспекцијске послове у предметима извршења решења о уклањању бесправно изграђених објеката, за које није поднет захтев за легализацију, односно након правноснажно окончаних поступака легализације, у складу са важећим прописима, предузме без одлагања неопходне мере и активности у циљу спровођења извршних решења о рушењу, у роковима одређеним у важећим прописима о легализацији.

Управа за имовину и инспекцијске послове, Одсек за принудно извршење решења о уклањању бесправно изграђених објеката, ће у року од 15 дана од дана пријема препоруке, из постојеће евиденције доставити Управи за планирање и изградњу решења о уклањању бесправно изграђених објеката, делова објеката и бесправно изведених радова и закључке о дозволи принудног извршења истих, оних инвеститора који су доставили доказ о поднетим захтевима за легализацију.

Потребно је да Управа за имовину и инспекцијске послове у будућем периоду обезбеђује спровођење сопствених одлука, у свему у складу са релевантним прописима, без непотребног одлагања и у разумним роковима.

Разлози

У претходном периоду се заштитнику грађана представкама обратио велики број грађана и у истима се притужио на рад Управе за имовину и инспекцијске послове (у даљем тексту: Управа), односно на њено непоступање у погледу спровођења извршних и коначних решења о уклањању бесправно изграђених објеката, њихових делова или бесправно изведених радова.

Заштитник грађана је одлучио да у циљу ефикасније заштите права већег броја грађана, а због нецелисходног утврђивања пропуста у сваком од појединачних случајева, који се заснивају на истоврсним поступцима по притужбама и у истом су правном оквиру, више започетих а још увек неокончаних поступака контроле, оконча истовремено јединственом препоруком упућеној Управи за имовину и инспекцијске послове.

Препоруку је заштитник грађана донео, поступајући по 21 притужби грађана и током вођења контролних поступака по истима, констатовао неправилности у раду Управе у поступцима по пријавама грађана против несавесних градитеља. Притужбе су се у одређеном броју случајева односиле на несразмено дуго вођење поступка против инвеститора, затим на одуговлачење са доношењем решења и нарочито на неспровођење решења иако су и након више година, пошто су донета, постала извршна и коначна.

Заштитнику грађана су се у претходном периоду обратили притужбама на рад Управе, између осталих, по хронологији и заведеним под следећим бројевима овог органа, грађани: Т. С. ЗГ-149/10 од 23.07.2010 год., Р. К. ЗГ-233/10 од 12.11.2010 год., Г. Ц. ЗГ-39/11 од 11.02.2011. год., М. А. ЗГ-122/11 од 05.05.2011. год., Савет зграде ... ЗГ-184/11 од 24.06.2011 год., С. А. и Г. К. ЗГ-259/11 од 23.08.2011. год., Д. Ц. ЗГ-333/11 од 05.11.2011. год., М. Ј. ЗГ-354/11 од 08.11.2011. год., Н. З. ЗГ-150/12 од 17.05.2012. год., С. А. ЗГ-32/13 од 06.02.2013. год., Ј. А. ЗГ-49/13 од 27.02.2013. год., М. И. ЗГ-53/13 од 01.03.2013. год., И.С. ЗГ-135/13 од 23.05.2013. год., Т. Ш.-А. ЗГ-292/13 од 12.12.2013. год., А. С. ЗГ-09/14 од 16.01.2014., З. С. ЗГ-26/14 од 30.01.2014. год., М. А. ЗГ-30/14 од 31.01.2014. год., Д. А. ЗГ-101/14 од 10.04.2014. год., М. П. ЗГ-126/14 од 07.05.2014., Б. В. ЗГ-211/14 од 05.08.2014. год. и З. М. ЗГ-254/14 од 30.09.2014. год.

Током спровођења испитних поступака по поднетим притужбама, заштитник грађана је констатовао негативан тренд у раду Управе у погледу, некада и дугогодишњег, неспровођења сопствених коначних и извршних решења, донетих пре ступања на снагу Закона о легализацији објеката дана 01.11.2013. год. У спровођењу поступака по притужбама, заштитник грађана је истовремено сагледавао и чињеницу да изјављена жалба не одлаже извршење решења о рушењу.

У току спровођења контролних поступака и прибављања изјашњења о притужбама и информација од стране заштитника грађана, Управа је као разлоге за непоступање по коначним и извршним решењима о уклањању бесправно изграђених објеката, наводила, најпре недостатак довољног износа планираних финансијских средстава у буџету Града за покретање и реализацију поступака јавних набавки радова у обиму потребном за уклањање предметних објеката у Програму извршења надлежног одсека. Такође је навела у дужем периоду спровођење појединих поступака јавних набавки услед улагања правног лека одн., захтева за заштиту права понуђача на одлуку наручиоца о избору најповољнијег понуђача. Управа затим као разлог за непоступање наводи и неодлучивање Управе за планирање и изградњу по захтевима за легализацију.

Неспорно је да је у складу са одредбама важећих прописа о изградњи и легализацији бесправно изграђених објеката или њихових делова, поступак легализације претходно питање у односу на поступак извршења решења којима се налаже уклањање бесправно изграђених објеката.

Имајући потпуно разумевање ситуације и стања у држави као и уважавање објективних тешкоћа у извршењу предметних решења, условљеног постојањем великог броја бесправно изграђених објеката, нерационалношћу њиховог рушења, као и немогућношћу обезбеђења потребних финансијских средстава за закључење и реализацију уговора о уклањању предметних објеката са изабраним извођачима, напред наведени разлози за неизвршавање решења о рушењу ипак нису прихватљиви. Наиме, у складу са важећим прописима који регулишу управни поступак, наведени разлози не могу бити оправдање за неспровођење извршних решења о рушењу, где не постоје процесне сметње за то.

Мирно уживање права својине и других имовинских права, и на непокретностима, зајемчено је Уставом, а и у складу са осталим важећим прописима прописано је да је јединица локалне самоуправе одговорна за ефикасно и квалитетно вршење својих и поверених надлежности. Такође је одређено да су органи у решавању у управним стварима дужни да у складу са начелом ефикасности обезбеде успешно и квалитетно остваривање и заштиту права и интереса странака, као и да административно извршење спроводи орган који је ствар решавао у првом степену, на основу извршног решења и закључка о дозволи извршења, као и да уколико извршеник не спроведе извршење решења о уклањању објеката, решење ће се извршити преко привредног друштва односно другог правног или предузетника, на терет извршеника.

Ступањем на снагу важећих прописа о легализацији објеката, промењен је правни оквир за поступање Грађевинске инспекције и с тим у вези пружена је могућност да бесправни градитељи поднесу захтев за накнадно издавање грађевинске или употребне дозволе (пријаве поднете до 11.03.2010. год. сматрају се такође захтевима у смислу овог закона), а такође је одређено да се рушење објеката неће извршавати до правноснажно окончаног поступка легализације и да се правоснажним окончањем поступка уколико је захтев одбачен или одбијен, стичу услови за рушење објекта или његовог дела. Наведени правни оквир који регулише област легализације и изградње, исте ставља у однос уске повезаности и намеће обавезу поступајућег органа да ефикасно и брзо спроводи поступке легализације у правним ситуацијама када постоји извршно решење о рушењу у којима је потребно приоритетно решавати. Због овакве процесне ситуације, заштитник грађана је у ставу 2 диспозитива препоруке изразио став да је неопходно да Управа, у року од 15 дана од дана пријема препоруке, достави Управи за планирање и изградњу извршна и коначна решења о уклањању бесправно изграђених објеката из постојеће евиденције а у циљу ефикасног, транспарентног и у складу са начелом добре управе, спровођења поступака легализације од стране Управе за планирање и изградњу.

На овај начин били би створени услови за боље функционисање наведених управа у спровођењу предметних поступака, и њихову нужну сарадњу, с обзиром на околност да је у складу са позитивним прописима, окончање поступка легализације претходно питање у односу на поступак рушења бесправно изграђених објеката. Активна сарадња Управе и Управе за планирање и изградњу је неопходна стога што важећи пропис о легализацији предвиђа да се правноснажним окончањем поступка којим се захтев за легализацију одбацује или одбија, стичу услови за рушење објекта, затим предвиђа обавезу надлежне Управе да без одлагања, а најкасније у року од три дана, достави Грађевинској инспекцији наведени правноснажни акт, као и обавезу грађевинског инспектора да одмах по пријему наведеног акта, а најкасније у року од три дана донесе решење о рушењу објекта односно дела објекта, уколико такво решење већ није донето.

Чланом 3. став 3. Одлуке о организацији градских управа града Ниша ("Сл.лист града Ниша" бр. 03/2014), предвиђено је да се **градске управе образују за примену и спровођење прописа о управном поступку и вршење поверених послова Републике**. Такође је чланом 14. исте Одлуке предвиђено да се у Управи за имовину и инспекцијске послове, осим осталих послова, спроводи и **управни поступак, доношење и извршавање решења о рушењу**, те је неспорно да је Управа у обавези да наведену одредбу доследно спроводи.

Имајући у виду напред наведено а у складу са својим овлашћењима и чињеницом да у циљу заштите уставом загарантованог права грађана на мирно уживање имовине, не постоји правно средство којим би се органи управе приморали да изврше решење о уклањању бесправно изграђених објеката, њихових делова или радова, заштитник грађана је у складу са чланом 23. став 1. Одлуке о заштитнику грађана, упутио препоруку Управи, ради отклањања уочених неправилности и недостатака а у циљу унапређења рада и ефикасног остваривања права и интереса грађана. Препорука је Управи упућена и у циљу спречавања сличних пропуста у будућем периоду, као и у циљу успостављања по овом питању, изгубљеног поверења грађана у органе управе.

Заштитник грађана
Марина Митић